

pev. društva, da se zamorejo pesmi vezbati prej, ko mogoče. Ob enem prosimo gg. poverjenike, naj delujejo na to, da bi letošnji koncert presegel vse slavnosti, kar jih je vže društvo priredilo. Vsa slavna društva pa še enkrat uljudno opozarjamo na to slavnost, ter jih prosimo, naj se je v ogromnem številu udeležijo.

Iz Ljutomerske okolice. Letos so se že v vseh občinah — razun Ljutomera — vršile volitve novih občinskih zastopov. Seveda niso bili povsod izvoljeni prejšnji odborniki, pa naši okoličani so si zbrali zanesljive, poštene moze sosedo svojim odbornikom. Najbolj pomenljiva pa je bila gotovo volitva na Kamenščaku tik Ljutomera; tam je bil mnogo let občinski predstojnik neki Roman Nemeč, ki je pisar pri Ljutomerskem okr. glavarstvu; vsikdar pa se je potegoval za nemščino in vlekel za Nemce in z nemškisarji. Kot hvalo in plačilo tega svojega delovanja so mu volilci na Kamenščaku in iz Radomerja naklonili to, da ga niso več volili niti v občinski odbor; ravno tako so volilci odgovorili njegovima pajdašema prijateljema Slaviču in Mavriču iz Kamenščaka, ki tudi nista več med občinskimi odborniki. Tako je prav! Umrli Ivan Eric bi se zdaj v mrzlem grobu samega veselja obračal, ko bi znal, kako častno in vrlo so se držali pri letošnji občinski volitvi Kamenščanci in Radomerčani.

Iz Vranskega. (Posojilnica) imela je v svojem prvem upravnem leta t. j. od 15. majnika do 31. decembra 1891 prometa 78.081 fl. 19 kr. Pristopilo je k njej 98 zadružnikov, izstopil pa eden tako, da šteje koncem leta 1891 še 97 zadružnikov, kateri imajo v deležih 1740 fl. Hranilnih vlog se je vložilo od 120 strank 30.927 fl. 39 kr., izplačalo pa 2510 fl. in je njih stanje s kapitalizovanimi obrestmi vred 28.572 fl. 94 kr. Posojil se je dalo v prvem upravnem letu 18.756 fl., vrnilo pa 732 fl. 51 kr., tako da njih stanje koncem leta 1891 kaže 18.023 fl. 49 kr. Posojila so pri 86 zadružnik. Čisti dobiček znaša 107 fl. 33 kr. Vsled sklepa občnega zbora odda se od čistega dobička istim zadružnikom, kateri niso ob enem dolžniki, od njih deležev 6% dividenda, katera znaša 24 fl. 7 kr., ostanek čistega dobička po 83 fl. 26 kr. odda se vsled sklepa občnega zbora k splošni rezervi, katera potem znaša 243 fl. 26 kr. Posebna rezerva znaša 177 fl. 99 kr., obedve rezervi tedaj 421 fl. 25 kr. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud posojilnice in se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ %. Posojila se dajejo proti 6% samo zadružnikom. Uradni dan je vsako sredo od 9. do polu 12. ure dopoldne. Ako je v sredo praznik, uraduje se naslednj dan.

Iz Braslovč. (Nemčurstvo. — Petje.) Kako olikani so naši nemčurji, naj pojasni sledeči dogodek. Pred necim časom bil sem v eni največi Celjski štacuni, katere gospodar je nemčur; tako tudi njegovi slugi. Kmalu za menoj pride tudi star kmet; kakor je bilo po obleki soditi, bil je iz hribov doma. Nato se vstopi za omenjenega kmeta eden komijev, ter se na vse načine pači, zijale kaže in vbögega moža oponaša; tovariši pa se mu na moč smejejo in sirovo rogajo. Mislil sem si: naši najporednejši vaški paglavci bi ne naredili kaj takega, posebno ko bi kako korist od človeka pričakovali, kakor pa ti omikani (?) siroveži. Od tiste dobe sem se še bolj trdo prijel našega gesla: »svoji k svojim« in to priporočam vsem Slovincem. Ako se vsi poprimemo tega gesla, kar se bo prej ali slej zgodilo, zgodilo se bo nemčurjem to, kar se žabam zgodi, ako se jim mlaka posuši. Pri tej priliki mi je omeniti naše vrle pevce fante, kateri so se v kratkem času pod vodstvom našega pridnega organista gosp. Šušteršiča toliko izurili, da zdaj že pri službi božji tako lepo popevajo, da poslušalec duha nad zemeljske višine povzdigujejo. Le tako naprej!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Na Dunaji je bil v ponedeljek velik shod vinorejcev. Po njih želji bi bile vinorejske zadruge, vinorejski nadzorniki, postava zoper ponarejanje vina in državna podpora vinorejcev. To je sicer vse lepo, ali izpeljati bode težko. Tudi javna skladišča za vina, ki so na prodajo, bi ne imela za vinorejce, posebno kmečke, toliko koristi, kolikor se misli. — V deželnem zboru za Gorenjo Avstrijsko so sklenili, naj se izpremeni šolska postava tako, da dobi katol. cerkev več moči do pouka v ljudskih šolah. Ces. namestnik je ugovarjal taki izpremembi in torej ne bode brž nič iz nje.

Štajarsko. V deželnem zboru je poslanec dr. Dečko vprašal slovenski, čemu da vlada ne reši prošnje občine v Makolah za slov. šolo, da-si jo ima že čez leta dni v rokah. — V poročilu gledé na ljudske šole predlaga nemška večina, naj skrbi vlada, da bode več poučevanja v nemščini na slov. ljudskih šolah ter naj daje »nagrade« učiteljem, ki so v tem poučevanju »pridni«. Zoper ta predlog so bili slov. poslanci dr. Lipold, dr. Srnec, dr. Dečko in prof. Robič, pa se ve, da zastoj. Vendar o tem več na drugem mestu.

Koroško. V Celovci dobijo električno razsvetljavo, ako se odloči mestni zastop za-njo. To pa še ni gotovo. — Družba sv. Mohorja hoče si pozidati novo hišo, toda mestni zastop jej tega ne dovoli — zavoljo slov. napisa. — V deželnem zboru je obveljal predlog dr. Abuja, naj izbrše dežela dolgove tistih občin, ki so ga pri njej naredile v letu 1883 zavoljo škodé po povodnji. — Dež. predsednik, Schmidt-Zabierow naznani, da predloži v kratkem vlada načrt postave, ki določuje razdeljevanje zapuščine kmečkih posestnikov. Tacih postavnih določb je v resnici treba.

Kranjsko. Poslanec dr. Ferjančič je imel v nedeljo shod svojih volilcev v Rakeku, ali vdeležilo se ga ni preveč volilcev, bili pa so zadovoljni s poročilom g. poslanca. — Rajni Anton Knez je volil svoje premoženje po večjem delu »Slov. Matici« za izdavanje poučnih knjizic, namenjenih za pristo ljudstvo. — Da se izdela dolenjska železnica, osnuje se posebna družba in njej bode spraviti za-njo 3 milj. in še nekaj goldinarjev.

Primorsko. Mestni zastop v Gorici gospodari slabo in je sploh na slabem glasu. Sedaj gre novica, da ga misli vlada razpustiti in za mestno upravo imenuje potem ona svojega komisarja, da napravi red v mestni hiši. Mi pa nimamo veliko vere v to novico, kajti gospoda v mestnem zastopu je laška in tacih ljudi ne pri jema vlada nič kaj rada »s trdo roko«. — V Dornbergu pri Gorici je bil v nedeljo ljudski shod ter jim je hodilo na njem za novo železnico iz Vipave v Gorico.

Tržaško. Mestni »očetje« t. j. udje občinskega zastopa v Trstu so sklenili prošnjo do vlade, naj napravi vseučilišče v mestu, ker je neki za-nj velika potreba. No prošnji je prosta steza, država pa še nima preveč denarja, da ga izvrže za laško vseučilišče. — Okr. sodnija je obsodila 9 hrv. mož na 4 ali 3 mesece v zapor, ker so bili preveč »živi« pri volitvah v Pomjanu.

Istersko. V dež. zboru v Kopru je laška večina sklenila načrt postave, vsled katere naj plača vsaki narod sam za-se vse šole, kolikor jih ima. Ako se razdelijo stroški pravično, sodimo, da v tem sklepu ni krivice. — Dovolj se, da se izročita poslanca Matić in Flego c. kr. okr. sodniji za voljo necih tožeb. Tako dovoljenje doslej ni bilo v navadi.

Hrvaško. Ker ima v mestnem zastopu v Zagrebu narodna stranka večino, izvolila je za podžupana Stan-kovića — na veliko nevoljo bana Khuen-Hédervárya. —

Sabor ali deželni zbor snide se v Zagrebu v meseci maji za kacic 8 dni, potem pa razpiše vlada za-nj nove volitve.

Ogersko. Poslanec Horváth se je pritožil v državnem zboru zoper pisarno Nj. veličanstva ter mu ni ljubo, da so v njej samo trije Madjari in da ima ona preveč moči na vse javne zadeve. Ministra Szögyenyi in Szápáryi sta mu odgovorila in ga krcnila po prstih, kakor je zaslužilo njegovo blebetanje.

Vunanje države.

Rim. Naznanja se v večih listih, da izdajo že brž o veliki noči sv. oče Leon XIII. novo okrožnico do katoliških škofov, ali vsebina ji je bojda izgola cerkvena.

Italijansko. Predsednik ministerstva, markés Rudini ima v državnem zboru sicer hudih nasprotnikov, izlasti še zavoljo velicnih stroškov, katerih je za vojaštvo treba, vendar pa se brani moški in ne brez sreče. Vojaštvo požré v resnici veliko denarja, toda denar ostane doma, v državi in pride torej ljudstvu nazaj v roke.

Špansko. Ujeli so v Madridu dva anarhista t. j. človeka iz vste tistih, katerim sedanji red v državi ni po volji, ravno v hipu, ko sta nastavila patrono iz dinamita v poslopji predsednika drž. zbora. Pri njih so našli pisma, iz katerih se vidi, da čejó anarhisti na cvetno nedeljo z dinamitom razrušiti kraljevo poslopje in več drugih. Strašni ljudje!

Francosko. V strahéh so si ljudje v Parizu še zmerom, da-si so ujeli človeka, ki je nastvil v zadnjem času v večih hišah patrono iz dinamita ter so one takó razletele. Grdobi je ime Ravachol in ima še drugih hudobij na vesti. V mestu se govori le o anarhistih in vlada ima vse roke polne dela za voljo njih. Vse kaže, da se bliža nova prekucija ne samo v francoski, ampak še v večih drugih državah »stare« Evrope.

Belgijsko. »Zveza konservativcev« je zoper splošno volilno pravico in tudi zoper pravico kralja, da se lahko upraša ljudstvo, če mu ni po volji kak sklep v drž. zboru. Ministerstvo umakne sedaj tak načrt postave iz drž. zbora.

Nemško. Cesar Viljem je sklenil v Berlinu preurediti dvorna poslopja in za to bi bilo kacic 12 milj. treba, ali tega denarja nima. V sled tega je neki v zadregi in pravi se, da išče posojila, vendar pa so preklicali to govorico. — Minister Bötticher ostane še nadalje in vidi se, da ima veliko moči do cesarja.

Rusko. Ker je poslanik v Berlinu, grof Šuvalov prejel te dni od nemškega cesarja njegovo podobo, sodi se od večih stranij, da želi cesar sprizjzniti se z Rusijo. Na srci mu je neki trgovinska zvezo, bliza enaka bi bila, kakor je naša z Nemčijo in Italijo.

Srbsko. Novo ministerstvo v Belem gradu ni novo, kajti le troje ministrov je novih, glava pa, Pašić in drugi so stari. Ono ima pa vsled tega že tudi veliko nasprotnikov.

Tursko. Sultan je že vendar-le podpisal pismo, s katerim izročá Egipet v oskrbovanje mladega Abbas-paše. Poseben odposlanec, Eyub-paša, je nesel pismo v Kairo, ondi so ga vsprejeli z velicim leskom.

Afrika. Dahomedanci so napadli francoske naselbino v Marokanskem. Najhuje pa je to, ker večje armade ondi ni in iz doma pride ona le po časi tjekaj.

Amerika. Po celem severu in západu je bilo hudih viharjev te dni v »združenih državah«. Škodé je veliko vsled nalivov in tudi več ljudij je prišlo ob življenje. — V argentinski republiki so prišli na sled veliki ustaji; v južni Ameriki pa take novice niso nove, saj so ustaje tam že v navadi.

Za poduk in kratek čas.

Kako se je nemškutar izpreobrnil.

(Prizor iz kmečkega življenja. Napisal J. Sattler.)

(Konec.)

Brdnik. Po takih novicah pa te nisem vprašal; povej mi, kedaj si bil pri Križanu?

Meh. Ravno danes teden.

Brdnik. Ali niso prišli tisti dan neki tujei k njemu? Peljalo se je več gospodov tu mimo nas.

Meh. Prišli so, prišli; kar pet jih je bilo. Gledali so grdo, kakor zunaj na Šentjurskem altarju; brade so pa imeli takšne, kakor sv. Avgustin v Duhovski cerkvi.

Brdnik. Gotovo so se pripeljali iz mesta zaradi volitve. Čeravno ima Križan na smrt bolno ženo in dovolje drugih križev, vendar ne pusti nemčurskih svojih muh.

Meh. Slišal sem danes, da se Križan že kesá. Zato je menda tudi tako hitro odpravil tiste bradate dedce. Še toliko časa se niso mudili, kakor jaz. Zagnali so silen hrup in neznansko kleli, kakor pravi nemškutarji.

Brdnik. Ali nisi nič slišal, o čem so govorili?

Meh. Ne, ker so bili v zadnji sobi; čul sem le, ko so prišli v vežo, da so klicali vse peklenščake na »bindišarje«.

Brdnik. Dal Bog, da bi Križana izpametovale njegove nadloge; ali to je trda glava. Pravega nemškutarja premakne težko kaj. Vsak je neusmiljeno slep in gluha. Le to vidi, če se mu kdo v gosposki suknji nasmešne prijazno; le to čuje, če mu kdo reče »gospod«. Za to bi dal nemškutar vse; tudi rodbinsko srečo in hišni mir. Grdih in sebičnih namenov pa ne vidi in ne čuti, katere imajo ti ljudje, ki mu stiskajo roke.

Meh. Res je, da se redkokodaj izpreobrne nemškutar, vendar jaz upam, da bo še ta predpust ženitovanje; kaj ne, Micka?

Micka. (Vzdihne.) Bog vé! Ženitovanje vtegne že biti...

Meh. In ti boš nevesta. Stari Križan dobro vé, da je z bogatimi nevestami dandanes, kakor z zajci; vedno manje jih je. Oče Brdnik pa imajo srebrne kebre, Videli bote, da postane še Križan krotek, kakor božji volek. Pravijo, da denar prebije železna vrata; zakaj bi se tudi nemškutarjem ne prišlo z denarjem do živega, posebno, če so zadolženi!

Brdnik. Omehčati bi ga vtegnile solze njegove žene; ubožica se toliko prejoka po sinu, da bi si lahko izjokala oči. Zbok tega je tudi obolela nevarno.

Meh. Verojetno je torej, kar sem slišal, da je Lipe tu že pisal, naj se vrne in da bode vse dobro. Micka, v kratkem prideta v ogleda k vam; ali čuješ?

Micka. (Ki je slonela pri oknu, živahno.) Lipe in Križan gresta na ravnost proti naši hiši. (Brdnik in Meh skočita k oknu.)

Meh. Vidite? Kaj sem pa rekel? Jaz imam tako dober nos, da že pol ure daleč voham nemškutarja; smrdi mi, kakor hudobi križ.

3. Prizor.

Prejšnji, Križan in Lipe.

Križan. Dober dan vam Bog daj vsem vkup!

Brdnik, Micka, Meh. Bog daj!

Brdnik. No, no, to je pa redko obiskovanje. Skoro se že ne spomnim, kedaj si zadnjič bil pri nas. (Sežejo si v roke.)

Micka. Kako pa je kaj materi?

Lipe. Že hodijo. Odleglo jim je brž, ko sem se vrnil.

Brdnik. Hvala Bogu! Vsedita!